

Ikt. sz.: KOB/13-2/2015.

KOB-6/2015. sz. ülés
(KOB-27/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális bizottságának**
2015. április 8-án, szerdán, 9 óra 36 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 569. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4038. szám) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Kijelölt bizottság)</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	6
<i>Határozathozatalok</i>	12
<i>A mindennapos testnevelés feltételeinek biztosításához szükséges intézkedésekről szóló H/3693. számú határozati javaslat</i>	12
<i>Bangóné Borbély Ildikó szóbeli kiegészítése</i>	12
<i>Hozzászólások</i>	13
<i>Bangóné Borbély Ildikó reflexiói</i>	17
<i>Határozathozatal</i>	18
<i>Tájékoztató a Magyar Nyelvstratégiai Intézet eddigi munkájáról</i>	18
<i>Prof. Dr. Bencze Lóránt tájékoztatója</i>	18
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	21
<i>Prof. Dr. Bencze Lóránt válaszai</i>	24
<i>Egyebek</i>	29
<i>Az ülés berekesztése</i>	29

Napirendi javaslat

1. A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4038. szám)
(Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján)
(Kijelölt bizottság)

2. A mindennapos testnevelés feltételeinek biztosításához szükséges intézkedésekről szóló határozati javaslat (H/3693. szám)
(Bangóné Borbély Ildikó, Kunhalmi Ágnes (MSZP) képviselők önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről)

3. Tájékoztató a Magyar Nyelvstratégiai Intézet eddigi munkájáról
(A magyar nyelv napjáról szóló 66/2011. (IX. 29.) OGY határozat alapján)
Előadó:
Prof. Dr. Bencze Lóránt igazgató, Magyar Nyelvstratégiai Intézet

4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dúró Dóra** (Jobbik), a bizottság elnöke

Dr. Pószán László (Fidesz), a bizottság alelnöke

Kunhalmi Ágnes (MSZP), a bizottság alelnöke

Ikotity István (LMP), a bizottság alelnöke

Demeter Zoltán (Fidesz)

Simon Róbert Balázs (Fidesz)

Törő Gábor (Fidesz)

Dr. Vinnai Győző (Fidesz)

Farkas Gergely (Jobbik)

Szabó Szabolcs (független)

Helyettesítési megbízást adott

Kucsák László (Fidesz) Törő Gábornak (Fidesz)

Kucsák László (Fidesz), Törő Gábor (Fidesz) távozása után Halász Jánosnak (Fidesz)

Demeter Zoltán (Fidesz) Simon Róbert Balázsnak (Fidesz)

Dunai Mónika (Fidesz) dr. Pószán Lászlónak (Fidesz)

Dr. Hiller István (MSZP) Kunhalmi Ágnesnek (MSZP)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella

Gyetzválné Zweig Zsuzsanna

Meghívottak

Kiss Norbert helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

Prof. Dr. Bencze Lóránt igazgató (Magyar Nyelvstratégiai Intézet)

Bangóné Borbély Ildikó országgyűlési képviselő (MSZP)

Jelenlévő

Dr. Fazekas Attila főosztályvezető-helyettes (Emberi Erőforrások Minisztériuma)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 36 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása

DÚRÓ DÓRA (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszöntöm önöket az Országgyűlés Kulturális bizottságának mai ülésén. A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

Az előzetes napirendi javaslatához írásban senki nem terjesztett elő módosító javaslatot. Kérdezem, hogy szóban kíván-e valaki előterjeszteni módosítást a napirendhez. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelzést. Szavazunk.

Ki az, aki támogatja a napirendi javaslatot? *(Szavazás.)* Köszönöm. Volt-e nem szavazat? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* A bizottság egyhangúlag támogatta.

A sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/4038. szám) (Részletes vita a HHSZ 44-45. §-a alapján) (Kijelölt bizottság)

Az első napirendi pont a sportról szóló 2004. évi I. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat részletes vitájának lefolytatása kijelölt bizottságként.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma részéről köszöntöm Kiss Norbert helyettes államtitkár urat és Fazekas Attila főosztályvezető-helyettes urat.

Megnyitom a részletes vita első szakaszát, azaz a törvényjavaslatnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott szempontok szerinti vizsgálatát.

Kérdezem, hogy az előterjesztő kíván-e ebben a vitaszakaszban hozzászólni. *(Jelzésre:)* Nem kíván.

A bizottság tagjai közül ki kíván hozzászólni ebben a vitaszakaszban? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelzést.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottságnak a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatos megállapításait a bizottság jelentése tartalmazza, így erről döntenünk kell.

Támogatja-e a bizottság tehát, hogy a T/4038. számon benyújtott törvényjavaslat megfelel a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak? Aki ezzel egyetért, kérem, jelezze! *(Senki sem jelentkezik.)* Számoljuk meg, hányan vagyunk!

Akkor még egyszer felteszem szavazásra a kérdést. Támogatja-e a bizottság, hogy a T/4038. számon benyújtott törvényjavaslat megfelel a határozati házsabály 44. § (1) bekezdésében foglaltaknak? Aki ezzel egyetért, kérem, jelezze! *(Senki sem jelentkezik.)* Tehát nem felel meg önök... Akkor nulla igen szavazat. *(Jelzésre:)* Hogy a 44. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelel-e a törvényjavaslat, tehát, hogy az Alaptörvényből eredő törvényeknek megfelel-e, illeszkedik-e a jogrendszer egységébe, illetve megfelel-e a nemzetközi és európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek, és megfelel-e a jogalkotás szakmai követelményeinek. *(Kunhalmi Ágnes: Szavazzátok már meg!)* Szavazzanak, legyenek kedvesek! *(Derűltség. - Szavazás.)* 9 igen szavazat. Ki az, aki szerint nem felel meg? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 5 tartózkodás. Köszönöm szépen. Ezzel a részletes vita ezen szakaszát lezárom.

Áttérünk a benyújtott módosító javaslat megvitatására. Megnyitom a részletes vita második szakaszát, a módosító javaslat értékelését és az arról történő állásfoglalást.

Kérdezem a módosító javaslatot benyújtó képviselőt... *(Jelzésre:)* Ikotity képviselő úr jelzi, hogy hozzá kíván szólni. Parancsoljon!

Hozzászólások

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök asszony. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! Röviden szeretném indokolni, ahogy ilyenkor szokás, hogy mi indokolja a mi módosítónkat.

Tulajdonképpen láthatták azt, hogy az az egy paragrafus kerülne vissza, ami tavaly év végén kikerült, amikor tavaly év végén történt egy módosítás, idézem: „A szakszövetség gazdálkodásával összefüggő, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény szerinti közérdekű vagy közérdekből nyilvános adatok megismerésére vonatkozó igények a nem állami, nem önkormányzati támogatások tekintetében összesített adattartalom szolgáltatásával is teljesíthetőek.”

Na most, hogy ez pontosan mit jelent, ezt nyilván majd a bíróság fogja eldönteni egyes adatigénylések kapcsán, tehát abszolút nem világos. Mi azt szeretnénk, hogy a korábban transzparens működés helyre tudjon állni, tehát teljesen átláthatóan történjen.

Nincs kifogásunk az ellen, hogy ezek a szövetségek is részt vegyenek a jelentős összeggel járó fejlesztésekben, ez körülbelül 25 milliárd forint, ami kifejezetten létesítményfejlesztés, viszont nagyon szeretnénk azt, hogy ez - a korábbiaknak megfelelően is - átlátható módon történjen. Tehát ha megkapják azt a lehetőséget, ami egy állami intézménynek a hatásköre, akkor ugyanazt a transzparenciát is biztosítják. Tulajdonképpen ennyi a módosítónknak a lényege. Ugyanez a szabályozás vonatkozna rá, és nem pedig egy ilyen nehezen megfogható. Bizonyos vagyok abban, hogy itt nem tudnánk megegyezni, hogy ez a szöveg, amit felolvastam, tehát ez a létrejött új szabály pontosan mit jelent. Nem volt még precedens a bíróság előtt sem, hogy ezt értelmezni kellett volna. Ez nagyon homályos; sokkal egyértelműbb és tisztább lenne, ha visszakerülne a régi szabályozás. Köszönöm szépen a figyelmüket, és várom az érveiket tisztelettel.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Kérdezem a tárca álláspontját vagy a kormány álláspontját, hogy támogatja-e a módosítást.

KISS NORBERT helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönjük szépen a képviselő úr hozzászólását. Mi egy kosárlabdacsapatban játszunk egyébként, és nagyon jó a centerjátéka a képviselő úrnak, de én javasolom, hogy ezt a precizitását, amit a pályán képvisel, a honlapokon is tegye meg, hiszen ez az átláthatóság, amit a képviselő úr kritikaként megfogalmaz, megvan.

Tehát be kell ütni a számítógépbe, fel kell menni a szövetségek honlapjaira, meg kell nézni, meg kell keresni, és úgy gondolom, hogy az átláthatóság meg a transzparencia - amit az imént említett a képviselő úr - száz százalékig biztosítva van. Lehet, hogy egy kicsit kell keresni a homályban, ahogy a képviselő úr itt az imént mondta, de szerintem nincs akkora homály, ez egy kristálytisza rendszer, tehát nincs is szükség erre a módosításra, ezért nem is támogatjuk ezt a módosítást.

Elnézést a sportos hangvételért, de az ember nem tud kibújni a bőréből. Köszönöm szépen. *(Ikotity István jelentkezik.)*

ELNÖK: Köszönjük. A bizottság tagjainak van lehetősége hozzászólásra, és Ikotity alelnök úr jelezte is a hozzászólási szándékát. Parancsoljon!

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a helyettes államtitkár úrnak a hozzászólását, ami egy bizalmasabb légkört is teremt - semmi kifogásom ez ellen.

A helyettes államtitkár úr remek irányító játékos. azt gondolom, hogy az irányításban itt is alaposabb hasznát venné, ha nem egy alsóbb szintű szabályozásban, a helyi szakszövetségek szabályozásában lenne, hanem minél magasabb szintűben, tehát akár a törvényi szabályozásba is visszakerülne ez.

ELNÖK: Helyettes államtitkár úr, kíván reagálni? *(Jelzésre:)* Parancsoljon!

KISS NORBERT helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Ez a különbség az irányító és a center között, hogy az egyik magasabb, a másik általában alacsonyabb, én pedig azt gondolom, hogy az átláthatóság továbbra is - a képviselő úrnak jelezve - biztosítva van, a transzparencia is, úgyhogy azt gondolom, hogy ezzel most ilyen formában nem szükséges foglalkozni. Köszönöm szépen. *(Kunhalmi Ágnes: Hogy döntsük így el?)*

ELNÖK: Köszönjük. Hoffmann Rózsa alelnök asszony jelzi, hogy hozzá kíván szólni. Parancsoljon!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Kérdést szeretnék feltenni, miután a témának nem vagyok szakértője. Ha jól értettem Ikotity képviselő úr szavait, azt mondta, hogy decemberig volt egy szabályozás, amit decemberben megváltoztatott a parlament, és most azt kívánja visszahozni, a decemberig hatályos szabályozást. Azt kérdezném, hogy december óta okozott-e bármilyen gyakorlati problémát, félreértést a megváltoztatott szabályozás.

ELNÖK: Köszönjük. Parancsoljon, Ikotity alelnök úr!

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Válaszolnék rá: nem, tudomásom szerint az eddig eltelt időben nem okozott. Ez tulajdonképpen akkor bukkan elő, amikor valaki egy adatkéréssel fordul egy szakszövetség felé, ez nem egy túl gyakori dolog. Felolvastam egy szöveget, ami bekerült, nagyon nehezen értelmezhető, és mi magunk sem tudnánk szerintem ezt értelmezni, de legalábbis különbözőképpen értelmeznénk. A bíróságnak is sok fejtörést okozna, és fennáll annak a lehetősége, hogy ezek a szakszövetségek úgymond a transzparenciát nem olyan mértékben érvényesítik, tehát egy adatkérésre nem válaszolnak, hanem erre a szabályozásra hivatkozva nem szolgáltatnak adatokat, ezután bíróság elé kerül az ügy, a bíróság pedig nem tudja megállapítani, hogy mi volt a törvényhozó szándéka. Hiszen - szívesen odaadom, vagy felolvasom még egyszer - ez egyszerűen nem egy egyértelmű szövegezés, több jogással megnéztük, és a bíró sem fogja tudni eldönteni.

Azt gondolom, hogy egy ilyen egyszerű helyzetben, amikor az a kérdés, hogy átlátható legyen egy szakszövetség, vagy pedig legyen lehetősége eldugni bizonyos adatokat a nyilvánosság elől, nekünk az a feladatunk, hogy a lehető legnagyobb nyilvánosságot biztosítsuk. És ez a szabály, úgy gondolom, ami a tavaly év végén megváltozott, nem alkalmas erre, tehát ez lehetőséget hagy a szakszövetségeknek arra, hogy adatokat eltitkoljanak, míg a korábbi törvény ennek tökéletesen megfelelt.

ELNÖK: Hoffmann Rózsa, parancsoljon!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP), a bizottság alelnöke: Én a magam részéről nem tartom szükségesnek, hogy egy feltételes módra törvényt módosítsunk pusztán azért, mert ott van bennünk állandóan a bizalmatlanság. Én inkább a bizalomnak

vagyok a híve, és ismerve a parlamentnek a túlsúfolt menetrendjét, amelyet önök is nagyon sokszor kifogás tárgyává tesznek, hogy semmire nincs idő, ezzel terhelni egy ilyen bizonytalan feltételezésre, emiatt én nem fogom támogatni a javaslatot.

ELNÖK: Köszönjük. Pósán alelnök úr jelezte a hozzászólási szándékát. Parancsoljon!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tulajdonképpen Rózsa elmondta, amit mondani akartam: jogilag is a vélelmezés alapján nem szokás jogszabályokat hozni. Köszönöm.

ELNÖK: A helyettes államtitkár úr jelzi, hogy szólni kíván. Parancsoljon!

KISS NORBERT helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Hadd tisztázzam akkor a történetet, és köszönöm a képviselő asszonynak, hogy ezt felvetette.

Ezek a szervezetek nem kapnának támogatást, ha ezt a transzparenciát nem biztosítanánk. Tehát nem tudom, miről beszélünk ebben az esetben. Lehet, hogy volt olyan időszak, amikor emberek adatokat eldugdostak, de ez az időszak jelen pillanatban nincs. A szövetségek, még egyszer mondom, nem kapnának támogatást sem, ha nem lenne ez a transzparencia biztosítva. Hogy biztosra menjek - majdnem úgy mondtam, hogy tutira -, gyakorlatilag meg is néztem tegnap, hogy ezek megvannak-e. Igaz, hogy egy kicsit tornázni kell bizonyos kérdésekben, mert a honlapok nem olyan egyértelműek mindenhol, de megvan ez az adat, tehát ez a fajta bizalom a részünkről megvan, és kérem a képviselő urat is, hogy ez most nyugtassa meg, és fogadja el tőlünk ezt az álláspontot. Nem dugunk el adatokat, és a támogatást pedig annak a feltételeként adjuk, ha közzéteszik. Ha ez nincs meg, akkor nem is kapnak támogatást. Így talán egységes a válaszem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. A bizottság tagjai közül kíván-e még valaki hozzászólni? *(Jelzésre:)* Szabó Szabolcs, parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Csak jelezném, hogy én magam támogatni fogom ezt a módosító javaslatot. Azt gondolom, hogy azzal önmagában senkinek nem lehet problémája, hogy a törvény erejénél fogva mondjuk azt ki, hogy közérdekű okból ezek az adatok legyenek nyilvánosak. Egyébként ha jól emlékszem, ez egy szavazás a határozathozatalok során. Valamikor egy törvénymódosítás kapcsán három percig szavazunk, mert fenntartási nyilatkozatok vannak és a többi, tehát szerintem ez nem annyira meghatározó érv.

Én nem tekintem ezt bizalmatlanságnak, egyszerűen egy magasabb szintű jogszabályban kell szerintem is fixen rögzíteni, és akkor biztos, hogy végképp nem lehet olyan probléma, hogy valaki közérdekűadat-igénylést nyújt be, és arra nem válaszol egy szövetség. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Kíván-e még valaki hozzászólni? *(Jelzésre:)* Helyettes államtitkár úr, parancsoljon!

KISS NORBERT helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Nem szeretném, ha úgy menne el a képviselő úr, hogy nem nyugodt: nyilvánosak. Tehát nem tudom, hogy miről beszél, képviselő úr. Nyilvánosak ezek az adatok. És ha nem lennének nyilvánosak, akkor én is el lennék keseredve, higgye el. Tehát

megnyugtathatom, és még egyszer jelzem, hogy nyilvánosak, ezt hangsúlyozni kívánom. Köszönöm.

ELNÖK: A bizottság tagjai közül még valaki hozzá kíván szólni? *(Jelzésre:)* Ikotity alelnök úr, parancsoljon!

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Nem vonom kétségbe azt, hogy ezek az adatok nyilvánosak, de jelenleg ez a törvény, ahogy beszéltük, szemlátomást egy visszalépés ahhoz a nyilvánossági szinthez képest. Én elhiszem önöknek, hogy a legnagyobb jó szándékkal közelítenek ehhez, és elhiszem azt is, hogy ez ennek megfelelően fog teljesülni.

Úgy látom, hogy ennek ellenére ez egy lehetőség arra, hiszen, ahogy mondtam, ez a rész nem teljesen egyértelmű. Bennem megvan ez a bizalom, én elhiszem önöknek, nincs egy rossz, keserű érzés bennem, hogy a kutya fáját az én javaslatomat leszavazták. Majd aztán, ha esetleg sor kerül rá - ne kerüljön rá sor -, hogy nem szolgáltatnak ki adatot, akkor remélem, nem haragszanak meg, ha előhurbibálom ezt a beszélgetést majd. De ne legyen így.

ELNÖK: Köszönöm. A bizottság tagjai közül kíván-e még valaki hozzászólni? *(Senki sem jelentkezik.)* Én is hozzászólnék.

Én egyetértek ezzel a módosító javaslattal, és úgy gondolom, hogy jogállamban nem tekinthetjük garanciának azt, hogy most jól működik, és akkor majd nem kapnak támogatást, ha rosszul fog működni. Éppen azért hozunk törvényeket, és azért van Országgyűlés és parlament, hogy itt hozzuk meg azokat a garanciákat, biztosítékokat, amik kizárják a lehetőségét annak, hogy a rossz gyakorlat kialakuljon, és egyértelművé tesz azokat a szabályokat, amik jelen esetben ezekre a szövetségekre vonatkoznak. Tehát ilyen értelemben megnyugtatónak azt tudom tekinteni, hogy ha ezt a módosító javaslatot elfogadják.

Más hozzászólási szándék? *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs. Ikotity alelnök úr kíván válaszolni? *(Jelzésre:)* Nem. Akkor szavazunk.

Ki az, aki támogatja a módosító javaslatot? Aki igen, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* 5 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 7 nem szavazat. Tartózkodás? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt.

A bizottságunk saját módosítási szándékainak megfogalmazásával folytatja munkáját. Kíván-e a bizottság tagjai közül valaki erre javaslatot tenni? *(Jelzésre:)* Pósán alelnök úr jelzi, hogy igen. Parancsoljon!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Szeretném, ha a bizottság megtárgyalná, és ha támogatandónak találja, akkor támogatná is ezt a bizottsági módosító javaslatot, amely a mellékletbe bevenné a felsorolásban a 11-es pontban a Budapest Vasutas Sport Club zuglói egyesületet. Ez a módosító lényege. Tehát eggyel bővülne a lista.

Nem tudom, az indoklást szükséges elolvasnom? A javaslat az egyes kiemelt sportegyesületek 2013. évi sportfejlesztési elképzeléseinek támogatásáról, továbbá a 2014-2020. évre vonatkozó sportfejlesztési feladataikkal összefüggő kormányzati intézkedésekről szóló 1835/2013. kormányhatározat 7. pontjának végrehajtását segíti elő. A nagy hagyományokkal rendelkező, kiemelt sportegyesületi státusszal bíró Budapesti Vasutas Sport Club vagyongazdálkodásába rendelt ingatlan vonatkozásában, a területrendezés során kialakult jelen módosító javaslattal érintett ingatlant a BVSC használja, működésének folytonosságához az ingatlan vagyongazdálkodási jogának megszerzése szükséges, jelen módosító javaslattal nem érintett azon ingatlanok

esetében, amelyekre a BVSC vagyonekezelési igényt nyújtott be, de a telekalakítás, illetve a tulajdonviszonyok rendezése kezdeti szakaszában van, az eljárások lezárását követően kezdeményezhető majd a BVSC vagyonekezelői jogának törvény általi rögzítése. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a bizottság tagjait, hogy kívánnak-e hozzászólni ehhez a módosító javaslatához. *(Jelzésre:)* Parancsoljon, Ikotity alelnök úr!

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Érdeklődni szeretnék, hogy miért nem kaptunk erről bármiféle információt.

ELNÖK: A bizottság most a saját módosítási szándékát fogalmazza meg, tehát Pósán alelnök úr itt, a bizottság ülésén terjesztett elő egy olyan módosító javaslatot, amelyet bizottsági módosító javaslatként kíván előterjeszteni. Parancsoljon, alelnök úr!

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Csak láttam, hogy Pósán alelnök úr egy legépelte szöveget olvasott fel, és ezért. Bennem nagyon nagy bizalom él az alelnök úr kapcsán, csak ha ez le lett gépelve, akkor el is juthatott volna hozzánk is. *(Halász János: Majd legközelebb!)* Majd legközelebb. *(Derűtség.)*

ELNÖK: Pósán alelnök úr!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Bocsánat, csak azt akarom mondani, hogy a benyújtásnak az a formai feltétele, hogy írásban az ember benyújtja. Következésképpen le kellett gépelni. Legközelebb majd megpróbálom botra vésni vagy valami hasonló megoldást csinálni. Köszönöm.

ELNÖK: Szabó Szabolcs jelezte hozzászólási szándékát. Parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Csepeli és soroksári vagyok, az a választókerületem, kevésbé ismerem a BVSC-t. Azt lehet esetleg tudni - mert ugye időm se volt meg lehetőségem se, hogy egy kicsit utánanézzek -, hogy itt most milyen szakosztályokról és ingatlanokról beszélünk? Csak hogy a háttérrel egy kicsit ismerjük. Köszönöm.

ELNÖK: Parancsoljon, alelnök úr!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Bocsánat, én arra tudok válaszolni nyilván, ami... - debreceniként én sem vagyok a BVSC legfőbb ismerője. Tehát félreértés ne essék, nem mint szakavatott ember beszélek, hanem olyan ember, aki a bizottságban tud képviselni olyanokat, akik egyébként budapestiként jobban ismerik a dolgokat.

Mindenesetre a dolog lényege az, ahogy olvastam is, hogy alapvetően most is használ ingatlanokat. Körülbelül olyan logikával működik, mint bármelyik levéltár, színház, és így tovább, ha a tulajdonjog is nála van és a vagyonekezelői jog nála van, akkor számos esetben ez a napi működést jelentősen meg tudja könnyíteni. A dolognak ez a lényege. Tehát ezt a sort egészítené ki, ami az 1. számú mellékletben szerepel, ebben benne van a BVSC. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Kíván-e valaki más hozzászólni a módosító javaslatához? *(Senki sem jelentkezik.)* A helyettes államtitkár urat kérdezem, hogy önök támogatják-e.

KISS NORBERT helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Igen, mi sportállamtitkárságként minden olyat támogatunk, ami a sport céljait szolgálja, és úgy tudom, hogy a vasutas sport is ehhez tartozik. Hozzátenném, a képviselő úrnak egy kicsit segítek, hogy a BVSC nem önmagában csak egy zuglói szervezet, hanem nagyon sokféle és egy országosan működő rendszer is. Az más kérdés, hogy sajnálatos módon egyre szűkebbek a lehetőségei. A helyrajzi számot meg az egyéb más dolgot meg kell majd vizsgálni, hogy ennek a módja hogyan valósulhat meg. Ez szerintem nem a bizottság, meg nem az államtitkárság jelenlegi kompetenciája.

Azt tudom mondani, hogy minden sportot, ami a fiatalok jövőjét és a versenysportot támogatja, nekünk alapvetően támogatni kell, és ezért támogatjuk is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabó Szabolcs hozzá kíván szólni. Parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Én tényleg nem vonom kétségbe a fideszes képviselők jó szándékát, de azért azt engedjék már meg, hogy egy kicsit viccesnek minősítsem, hogy úgy módosítunk törvényt, hogy nem tudjuk, hogy miről szól, és ön sem tudja, hogy ez a helyrajzi szám mit takar. Tehát csak a bizottság kompetenciája, hogy egy törvénymódosítóról szavazzon. Ezt én furcsának értékelem. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Pósán alelnök úr!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Bocsánat, lehet, hogy gyorsan olvastam, de ott van az indoklásban, hogy a BVSC nyújtott be különböző igényeket, de arról szól a dolog - és többek között említ egy helyrajzi számot -, hogy ezeket nem most kell rendezni, hanem majd csak amikor a már használt ingatlanra vonatkozó eljárás lezárul, akkor kell megvizsgálni az egyéb, BVSC által benyújtott igényeket. Szerintem ez elég egyértelmű. Köszönöm.

ELNÖK: Van-e más hozzászólási szándék a bizottság tagjai részéről? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelzést, akkor szavazunk.

Kérdezem a bizottságot, hogy támogatja-e a Pósán alelnök úr által ismertett módosító javaslatot. Aki igen, az kérem, jelezze! *(Szavazás.)* 6 igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* 1 nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* 5 tartózkodás. Akkor hat-hat volt a szavazás. A bizottság nem támogatta. Akkor nem nyújtjuk be a módosító javaslatot. Akkor nincsen támogatott módosító javaslatunk, ezért nem kell a bizottsági módosító javaslatról külön döntenünk. Ezzel a részletes vita második szakaszát lezárom.

Megnyitom a részletes vita utolsó szakaszát, amelyben döntünk a részletes vita lezárásáról és a részletes vitáról szóló jelentés elfogadásáról és benyújtásáról.

Kérdezem a bizottságot, hogy lezárja-e a részletes vitát. Aki igen, kérem, jelezze! *(Senki sem jelentkezik.)* Nulla igen szavazat, akkor a bizottság nem zárta le a részletes vitát. Ki az, aki nem? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 4 tartózkodás. A bizottság akkor nem zárta le a részletes vitát.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottság a részletes vitáról jelentést nyújt be, amely a bizottság korábbi vitaszakaszban meghozott döntéseit tartalmazza. Ennek megfelelően kérdezem a bizottságot, hogy ki az, aki egyetért a részletes vitáról szóló jelentés... *(Jelzésre:)* Rendben, akkor nem nyújtunk be részletes vitáról jelentést sem... *(Kunhalmi Ágnes: Le kell zárni a vitát, kedves kormányparti kollégák. - Ikotity István: Mi van ilyenkor? Olyat csinálunk, hogy nem csinálunk olyat? - Az elnök egyeztet a bizottság tanácsadójával.)*

Pósán alelnök úr, parancsoljon!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelettel azt javaslom, mivel itt menet közben, amikor az elnök asszony a szavazást elrendelte, mindenféle papírokat kaptunk, amikről kiderült, hogy újra ugyanazok, mint amiket az előbb tárgyaltunk, és ez kellőképpen elterelte a figyelmet, ezért javaslom, hogy zárjuk le a részletes vitát, és szavazzunk róla. Köszönöm szépen.

Határozathozatalok

ELNÖK: Rendben. Akkor ismételtelen felteszem szavazásra, hogy a bizottság lezárja-e a részletes vitát. Aki igen, az, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Hét igen szavazat. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* Egy nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Öt tartózkodás. A bizottság lezárta a részletes vitát.

Tájékoztatom a bizottság tagjait, hogy a bizottság a részletes vitáról jelentést nyújt be, amely a bizottság korábbi vitaszakaszban meghozott döntéseit tartalmazza. Ennek megfelelően kérdezem a bizottságot, hogy ki az, aki egyetért a részletes vitáról szóló jelentés benyújtásával. Aki egyetért, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Hét igen szavazat. Ki az, aki nem? *(Szavazás.)* Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Öt tartózkodás. A bizottság benyújtja a részletes vitát lezáró jelentését.

Ezzel az első napirendi pontot lezárom.

Köszönjük szépen a helyettes államtitkár úrnak és a főosztályvezető-helyettes úrnak, hogy a rendelkezésünkre álltak.

A mindennapos testnevelés feltételeinek biztosításához szükséges intézkedésekről szóló H/3693. számú határozati javaslat

A második napirendi pontunk a mindennapos testnevelés feltételeinek biztosításához szükséges intézkedésekről szóló határozati javaslat, amely képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről szól. Az előterjesztők képviseletében köszöntöm Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonyt. Megadom a szót, parancsoljon!

Bangóné Borbély Ildikó szóbeli kiegészítése

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök asszony. Köszöntöm a bizottság összes résztvevőjét. Én azt gondolom, hogy nagyon fontos határozati javaslatról beszélünk most, és nagyon szeretném előre kérni a bizottságot, hogy támogassa ezt a határozati javaslatot.

Köztudott, hogy 2012 szeptemberétől vezette be a Fidesz-KDNP-kormány a mindennapos testnevelést felmenő rendszerben. 2012-ben az 1., 5. és 9. évfolyamban vezették be a mindennapos testnevelést, a 2014/15-ös tanévre eljutottunk odáig, hogy az 1-3., 5-7. és 9-11. évfolyamban bevezetésre került, és a következő tanévben pedig az összes évfolyamban bevezetésre kerül a mindennapos testnevelés.

A mindennapos testnevelés bevezetésének a céljaival teljes mértékben egyet tudunk érteni, nem is vitatjuk annak a szándékát, hogy a gyerekeknek minél többet kell mozogniuk, és minél több olyan oktatási órában kell részesülniük, ami az egészséges életmódra nevelésre és a mozgásra irányul. Csak el kell mondani, hogy

úgymond egy erőszakos bevezetésre került sor úgy, hogy a bevezetésnek az infrastrukturális feltételei nem voltak adottak.

Többször felhívtuk a figyelmet arra, hogy a következő időszakban, amikor már az összes évfolyamon bevezetésre kerül, olyan mértékű problémát fog okozni a tanteremhiány, a szakemberhiány - mert itt nemcsak a tanteremről, hanem a testneveléstanároknak a hiányáról is beszélünk -, hogy a mostani káoszt nem is tudom, hogy minek lehet majd nevezni, amikor már most káoszba fulladt a mindennapos testnevelés bevezetése. Egy 2013-as felmérésre lehetne hivatkozni, amit a minisztérium készített. 3184 iskolát kérdeztek meg önkéntes alapon, ebből 1586 iskola válaszolt, tehát körülbelül csak a fele, úgyhogy egy tényleges képet nem tudunk kapni arról, hogy milyen helyzet van ma Magyarországon. Erre nyújtottuk be a határozati javaslatunkat, hogy mindenféleképpen kellene egy átfogó felmérést készíteni a minisztériumnak, hogy végül is hány tornaterem hiányzik, hány szakemberről beszélünk, mert a saját településeimről tudom mondani, hogy a némettanártól kezdve a fizikatanárig ma mindenki testnevelést tanít. Biztos ismerős az a helyzet, hogy a gyerekek a folyosótól kezdve mindenütt tornáznak. Létezik most már Magyarországon elméleti testnevelés-oktatás, és létezik elméleti táncoktatás is.

Én szülőként mondom, hogy felháborító, ami ma zajlik a mindennapos testnevelésórák kapcsán. Van nulladik órában is testnevelésóra, ezt is mondanom kell, hogy a gyerekek már nulladik órában is járnak testnevelésórára a középiskolában. *(Dr. Vinnai Győző: Nekem is volt!)* És nemcsak tornatermi hiányosságok vannak, hanem nem tudnak lefürödni, nem tudnak megmosakodni, ha első órában vagy nulladik órában van a testnevelésóra, hanem úgymond izzadtan csinálják végig az egész napot. Én úgy gondolom, hogy a céljával nem vitatkozunk, csak előtte egy komoly felmérést kellett volna végezni, előkészíteni a bevezetéshez, és ne ilyen gyorsan, hanem a felmenő rendszert egy kicsit jobban megnyújtva, több időt adni a felkészülésre.

Az imént a helyettes államtitkár úr azt mondta, hogy minden olyat, ami a sporttal kapcsolatos, csak támogatni tudnak. Én azt gondolom, ha a kormány valamit meg akar oldani - látjuk nap mint nap a parlamentben -, ha szándéka van, ha akarat van, azt megoldja. Ahogy a vízi sportokra a dagálytörvényt most meg tudta oldani, pénzt tudott rá keríteni, minden fedezetet hozzá tudott egyik napról a másikra rendelni, úgy gondolom, a gyerekeink érnek annyit, hogy ezt a problémát is minél hamarabb kezelés alá tudja vonni a kormányzat. Kérem, hogy ezt a határozati javaslatot támogassák! Egy komoly felmérést készítsenek a mostani állapotokról, mert nagyon fontos tudni, hogy hogyan állunk most, és addig, amíg ezek nincsenek meg, szeretném, ha le lehetne ezt állítani, és nagyobb időt adjunk arra, hogy felkészüljenek az oktatási intézmények erre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Pósán alelnök úr jelzi, hogy hozzá kíván szólni. Parancsoljon!

Hozzászólások

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Azzal kezdeném, hogy attól még, hogy a betervező képviselőknek nincs tudomásuk róla, a minisztériumban van tudomás arról, hogy mely iskoláknak milyen a felszereltsége, hova mit kellene és milyen ütemben építeni, bepótolni, kiegészíteni.

De a javaslat azért sem indokolt, mert arra szeretnék emlékeztetni, hogy még Hiller úr volt a miniszter, amikor indult egy olyan program, a TÁMOP 3.2.2., ha jól emlékszem a számra, de ha a számnál tévedek, akkor elnézést kérek *(Dr. Vinnai Győző: 3.2.1.)*, amelynek pontosan az volt a célja, hogy régióként alapos felmérés

készült az iskolákról. Én egészen pontosan az észak-alföldi régió adatait ismerem, és ott egészen a legkisebb faluig világosan össze van szedve az, hogy hol milyen fejlesztési igények lennének, hol indokolt ez, hol kevésbé indokolt, és így tovább. Azt követően is készültek ilyen felmérések, és ezek az adatok egész egyszerűen rendelkezésre állnak. Tehát az a betérjesztés, ami arról szól, hogy most újra mérje fel a kormány, egy felesleges dolog, már elnézést kérek, mivel ezek az információk rendelkezésre állnak. Ott pedig, ahol a hiányzó kapacitásokat ki kell építeni, ez folyamatosan zajlik. Én elhiszem, hogy a képviselő asszony azt szeretné, hogy ez még gyorsabb ütemben menjen, de a betérjesztési javaslat nem erről szólt, hanem arról, hogy mérje fel a kormány május 31-éig meg június 15-éig azt, amit egyébként felesleges felmérni, mert ezek az adatok rendelkezésre állnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Vinnai Győző jelentkezett. Parancsoljon!

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök asszony. Tisztelt Képviselő Asszony! A kapacitáshiányra vonatkozóan szeretnék még egy adalékot elmondani, hiszen az közismert - és ebben szerintem egyetértünk -, hogy minél több testmozgásra van szükségük a gyerekeinknek. Nem akarok itt most adatokat mondani, de ha az Európai Unió átlagát nézem - láttam egy ilyen számot -, aki iskolai korban vagy gyermekkorban rendszeresen mozog, az felnőttkorban is szívesen választja a testmozgást. Nem a versenysportról beszélek. Ez az Európai Unióban a polgárok egyharmada, nálunk pedig 9 százalék. Tehát nagyon fontos, hogy a gyerekek megszeressék a mozgást már az általános iskolában.

Ami a kapacitáshiányt illeti, Pósan alelnök úr azt említette, hogy van egy felmérés, egy mindenre kiterjedő felmérés, és abban van igazság, hogy a kapacitások valahol hiányoznak, egy tornaterem kicsinek bizonyulhat egy általános iskolában, és más helyeken is sportolnak, vagy más helyen is van mindennapos testnevelés. De szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy ebben az évben sportlétesítményekre, tornateremre, tornaterem-bővítésre, tanuszodákra - minden járásban szeretnénk tanuszodát építeni - több mint 7 milliárd forint van, 3+4,2 milliárd, pontosabban fordítva, 7,2 milliárd forint van erre a kettőre.

Ha tudja, akkor 198 járás van, ha a fővárosi kerületeket is ideveszem, és ha minden járási központban tanuszodát építünk - egyébként ez a kisebb járásokat, kisebb településüket érinti, ahol például én egy konkrét példát is tudok mondani, ahol a PPP-programból kiváltottunk egy tanuszodát, maga a kormány, az önkormányzatot helyzetbe hozta, 20 kilométeres körzetből járnak a gyerekek úszni, ami természetesen elősegíti a mozgást.

Tehát én is egyetértek Pósan alelnök úrral, hogy nem kell újra felmérni, hiszen most már pontosan látjuk, ezért történt a bevezetés így módon, és a kapacitáshiányt pedig folyamatosan próbálja a kormány csökkenteni.

ELNÖK: Köszönjük. Hoffmann Rózsa, parancsoljon!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök asszony. A mindennapos testnevelésről szóló rendelkezést a 2011 decemberében elfogadott köznevelési törvény hozta be. Kezdetől fogva az a vita kísérté, hogy indokolt-e, időszerű-e, hiszen köztudott volt, hogy nincsenek meg száz százalékig a feltételek.

Ezzel együtt is a legtöbb politikai erő, meg gondolkodó ember egyetértett velem, hogy szükséges, még akkor is, ha néhány helyen ez problémát okoz, viszont azonnal hozzákezdünk a feltételek feltérképezéséhez, ezért indultak azok az

infrastruktúrafejlesztési programok, amelyekről Vinnai Győző szolt, ezért indultak azok a tanító-továbbképzési programok, amelyek főleg a kölyökatlétika technikájába vezették be a tanítókat, és nagyon jól működnek, ezért emeltük meg a testnevelésszakos tanárképzés létszámát, és ez szintén jól működik, valamint tanár-továbbképzések is megindultak.

Ezzel együtt is a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ felállítása óta ilyen adatokat néhány nap leforgása alatt ismételten lehet szerezni, többször megtettük az előző években. Azt javasolnám a képviselő asszonynak, ha a számokkal tisztába szeretne jönni, fogalmazzon meg egy kérdést miniszter úrnak, akár egy írásbeli kérdést, és néhány nap leforgása alatt az adatgyűjtés megtörténik. Tehát ezt bevinni most az Országgyűlés elé csak arra lenne jó - beszéljünk már őszintén -, hogy a képviselő asszony megint elmondhassa azokat az ambivalens mondatait, hogy nagyon támogatjuk a mindennapos testnevelést, de utána hozzátette, hogy erőszakosan vezették be. Az nem erőszakos bevezetés volt, az az Országgyűlés többségének a döntése volt. Mondom, mögötte állt az orvostársadalom, a pedagógustársadalom, a szülők. Soha nem titkoltuk, hogy vannak hiányosságok és problémák, de elindult az a tendencia, hogy a helyzet lényegesen javult már az elmúlt két évben is.

Tehát van más mód is az információk megszerzésére. Meglátásom szerint erről teljesen fölösleges országgyűlési határozatot hozni. Egyetlen képviselői levélre, írásbeli kérdésre megszerezhetőek az információk.

ELNÖK: Kunhalmi Ágnes, parancsoljon!

KUNHALMI ÁGNES (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Én elhiszem azt, hogy a magyar oktatás, közoktatás rendszere él és virul és a legszebb napjait éli Magyarországon, főleg 2010 óta, de a valóság ezzel szemben kicsit más.

Önök is tudják, kedves képviselőtársaim, hogy gyakorlatilag a szülők, a pedagógusok, az iskolaigazgatók - már amelyik meg mer szólalni - és a tankerületi vezetők részéről is sok egyéb probléma és működésképtelenség mellett az egyik leggyakoribb, szinte a top ötben lévő probléma a Klik által okozott nehézségeken, a tankönyvellátáson túl és még egyéb dolgokon túl a mindennapos testnevelés megvalósítása.

Én szeretném, ha jól értenék, amit mondok. Abban a politikai elit - és azt hiszem, normális ember - egyetért, hogy testnevelésórára szükség van. Képviselőtársnőm nagyon jól elmondta azt, hogy miért. Ez nem szocialistaság, jobboldaliság vagy baloldaliság kérdése, egyszerűen az egészségre nevelés, az, hogy választják-e a gyerekek a mozgás kultúráját, meg lehetne közelíteni ezerféle oldalról, ebben nincs köztünk vita. A céljaink ebben azonosak jobb- és baloldaliaknak. A megvalósítás viszont sokszor alakulhat úgy egy országban - és sajnos ez most így alakult -, hogy az elérni kívánt nemes célt a megvalósítás üteme, minősége sokszor agyoncsapja, és azok a pedagógusok, azok az iskolák, azok a régiók vagy azok a szülők, akik nyitottak lettek volna arra, hogy egy ilyen meghonosodjon Magyarországon, sokszor már keserűséget éreznek a szájukban, megnyomorítva érzik magukat, és úgy érzik, hogy senkihez nem tudnak fordulni.

Tudják, nem öncélúan vagy önmagában a mindennapos testnevelésről beszélünk csak, mert olyan nagy mennyiségű változás történt a magyar közoktatás rendszerében az elmúlt években, hogy elérte azt a kritikus mennyiséget a közoktatásban elvégzett változtatások mennyisége, amely összességében együtt értelmezve és összeadódva már egy teljesen ellehetetlenített, sok tekintetben működésképtelen állapotot produkál.

Önmagában a Klik is nagyon nagy problémát okoz és az államosítás. És most engedjék meg, hogy ezt ne mint ellenzéki politikus mondjam, hanem hivatkozzam arra az átvilágító biztosra, akit maga miniszterelnök úr küldött oda anno, hogy nézze már meg, hogy mi a franc történik egy ekkora intézményben. Annak a jelentése kiszivárgott, sajtónyilvánosan megjelent, én kimondottan arra hivatkozzam. Önök azóta megpróbálják a Klebelsberg Intézményfenntartó Központot is folyamatosan korrigálni, jobbá tenni, de alapvetően még csak az ott dolgozó kollégákat se tudom hibáztatni, mert alapvetően rendszerprobléma van.

Visszatérve az eredeti határozati javaslatra, képviselőtársnőmmel azzal az igénnyel fordulunk önökhöz, hogy miközben a célokkal egyetértünk és ez egy nagyon fontos társadalmi és gazdasági cél - az életünkről, a gyerekeink életéről van szó -, kérem, hogy fogadják el azt a javaslatot, hogy május 31-éig és július 15-ig csináljunk egy felmérést, adjunk időt magunknak, ütemezzék át ennek a bevezetését, ne öljük meg előre ezt a jó célt és ezt a jó szándékot azzal, hogy igen - és ez egy jó szó sajnos -, erőszakosan, végiggondolatlanul vezettük be.

Mert ha egyébként meg azt mondják, és sokszor önök is elismerték, hogy sajnos láttuk előre, hogy milyen problémákat fog okozni, akkor meg nagyon sajnálom, hogy a politikai élet jobboldali fele ennyire nincs tekintettel egyébként arra, hogy mit okoztak összességében a magyar közoktatásban. Nem lehet ennyi mindent így rászabadítani a rendszerre, mert meg fog bénulni, és azoknak is elmegy a kedve egyébként a jó dolgoktól, akikben lenne innováció, lenne kreativitás, és adott esetben még önökkel is egyetértenének.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm. Én is szeretnék hozzászólni. Egyrészt a határozati javaslat első pontjában van szó erről a bizonyos felmérésről, amit valóban elkészített az EMMI is, és úgy tudom, hogy a Miniszterelnökség is. Ami ebből a sajtóban megjelent, abban az szerepelt, hogy körülbelül ötvenmilliárd forintra tehető az az összeg, ami szükséges lenne ahhoz, hogy mindenhol megoldható legyen valamilyen sportlétesítményben a mindennapos testnevelés. Tehát ez volt az az összeg, amit talán három vagy négy évvel ezelőtt a kormány hozzárendelt.

Látjuk a bevezetést követően, hogy majdnem minden iskolában ez a három legnagyobb probléma között szerepel valóban. Most a tavaszi ülészakorán minden héten legalább egy intézményt meglátogattam, és mindenhol ez felmerült, hogy ezt nehezen tudják megoldani, de azért van ahol tényleg sikerül is megoldani.

Tehát az információk rendelkezésre állnak, másrészt az ehhez rendelt összegtől még nagyon messze van a költségvetés, hogy az ehhez szükséges létesítményeket fel tudják építeni vagy fel tudják újítani, bővíteni tudják. Éppen ezért én nem abban látom a megoldást, hogy felmérjük és a törvényi szabályozást módosítsuk vagy toljuk el ennek a bevezetését, hanem, ha valamit módosítani kellene, akkor a költségvetési törvényt, hogy ne 7 milliárd forint álljon rendelkezésre ebben az évben, hanem 47 milliárd forint, és akkor sokkal gyorsabban sikerülne a létesítményeket a kívánt színvonalra növelni.

A határozati javaslat problémafelvetésével természetesen egyetértve, de a megoldási javaslatot nem látom ebben a határozati javaslatban. Ennyit szerettem volna.

Parancsoljon, Pószán alelnök úr!

DR. PÓSZÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Az előbb Kunhalmi Ágnes mint előterjesztő végül is elmondta mindazt, amit lehetett sejteni az elején. Mivel a benyújtott javaslat felmérésre vonatkozik, néhány konkrét

határidővel, és az is világos, hogy ez tulajdonképpen okafogyott, mert az információk és adatok rendelkezésre állnak, így marad egy másik ok, ami miatt ezt be kell terjeszteni: tulajdonképpen generálni akarnak egy politikai vitát valamiről. Elhiszem, hogy így kívánnak megdicsőülni, de én azt gondolom, hogy ezt mi nem fogjuk támogatni. Az előterjesztés okafogyott. Köszönöm.

ELNÖK: Szabó Szabolcs jelzi a hozzászólási szándékát. Parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Csak ahhoz szerettem volna hozzászólni, amit az elnök asszony mondott. Lehet, hogy én rosszul emlékszem, de mintha pont két képviselőtársam lett volna, aki a költségvetési törvény módosítása kapcsán, ha jól emlékszem, talán 10 milliárdra akarta emelni azt az összeget, ami a tornacsarnokokra vonatkozott volna, még az összeg is mintha meglett volna, és nekünk is egy hasonló javaslatunk volt egyébként. Tehát elvileg volt már benyújtva ilyen módosító javaslat a költségvetési törvényhez, amikor ez le lett szavazva sajnos. Tehát valóban ez ilyen értelemben költségvetési kérdés. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. A bizottság tagjai közül kíván-e még valaki hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Nem látok jelzést. Akkor Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak előterjesztői zárszóra megadom a szót. Parancsoljon!

Bangóné Borbély Ildikó reflexiói

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ (MSZP): Köszönöm szépen, elnök asszony. Én úgy gondolom, hogy elbeszélünk egymás mellett, és ha valaki érti ezt a problémát, úgy gondolom, a jelenlévők közül csak néhányan tudjuk érteni, mert nekünk van iskolás korú gyerekünk. Azok a képviselők, akik az általános iskolán már túl vannak, azt gondolom, úgy vannak vele, hogy ez már nem fontos.

Azok, akik az általános iskolai rendszerben még benne vannak szülőként, nagyon jól látjuk és halljuk a pedagógusoktól, hogy mi a probléma. Én nem értem azt, hogy ha rendelkezésre állnak az adatok, akkor 2013-ban miért készített az EMMI egy ilyen önkéntes felmérést újra, ha előtte is rendelkezésre álltak már a hatalmas nagy felmérések. A 2013-as felmérés után még több évfolyam került a mindennapos testnevelés kapcsán a rendszerbe, és én arra hívtam fel a figyelmet, hogy addig, amíg egy átfogó képet nem kapunk, mert szerintem senki nem tudja ma Magyarországon, hogy hány tornaterem, hány pedagógus hiányzik a rendszerből, milyen sporteszközökre lenne szükség, azt gondolom, szükség lenne egy ilyen felmérésre, nagyon hamar meg lehetne egy ilyen csinálni, és a határozati javaslatunkban az van, hogy addig állítsák már le, és adjanak több időt a felkészülésre saját maguknak.

Arról, hogy a járási központokban fognak épülni majd tanuszodák: azért én azt meg fogom nézni, hogy Sáprról hogyan fognak bejárni Püspökladányba mindennap a gyerekek a tanuszodába, ezt én majd a saját körzetemben is megnézném, hogy minden évfolyamot hogyan fognak majd bevinni oda, hogy a mindennapos testnevelést megoldják.

Ahhoz képest, hogy a 2015-ös költségvetésben - még az első anyagban - 800 millió forint volt betervezve tanuszoda-építésre és tanteremépítésre, a végén bekerült ez a 7,2 milliárd forint. Ez egy nagyon kevés összeg ahhoz, hogy a problémát megoldja. Mi arra adtuk be a határozati javaslatot, hogy addig, amíg nem rendelnek hozzá forrást, hogy ez a probléma megoldódjon, ne tegyék már ki a pedagógusokat és a gyerekeket annak nap mint nap, hogy szeptemberben az órarendet úgy készítik el a pedagógusok, hogy a mindennapos testneveléshez igazítják az órarendet. Hozzáteszem: ha valaki híve annak, hogy mozogjanak a gyerekek, én magam is

mindennap 10-15 kilométert futok, és sportolnak a gyerekeim, nagyon fontos a számunkra, csak a feltételeket előbb hozzá kell rendelni, és utána kell egy erőszakos rendszert úgymond megváltoztatni, hogy ne erőszakosan... Ezt így nem lehet csinálni! Nem lehet a mai gyerekekkel ezt csinálni. Megutáltatják a testnevelésórát. Nem azt érik el vele, ami a célja lenne ennek az egésznek, hogy megszerettessék, és egészségre neveljék a gyerekeket, hanem megutáltatják a gyerekekkel a testnevelést, és a pedagógusokkal is.

Köszönöm szépen. Én csak arra kérem önöket, és elnézést kérek az indulatért, de én azt gondolom, hogy nap mint nap átéljük szülőként, a pedagógusok nap mint nap panaszkodnak... Amúgy ajánlanám figyelmükbe, hogy testületi ülések készítenek az éves munkáról beszámolókat, testületi üléseken az iskolák általában beszámolót készítenek év végén, fel kell keresni a honlapokat, meg kell nézni, nagyon szépen településről településre, szó van a KLIK működéséről és a mindennapos testnevelés problémáiról. Minden egyes településen benne van a beszámolóban, hogy milyen problémákon mennek keresztül az intézmények. Akkor ne nekünk higgyenek, hanem higgyenek ezeknek a beszámolóknak! Minden le van írva, és nagyon kérném a bizottságot, hogy támogassa ezt a határozati javaslatot. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönjük szépen. Szavazunk a tárgysorozatba vételről. Ki az, aki támogatja a H/3693. számon előterjesztett határozati javaslat tárgysorozatba vételét? Aki igen, az, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Kettő igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Nyolc nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Kettő tartózkodás. A bizottság nem vette tárgysorozatba. Ezzel a második napirendi pontot lezárom.

Tájékoztató a Magyar Nyelvstratégiai Intézet eddigi munkájáról

A harmadik napirendi pontunk tájékoztató a Magyar Nyelvstratégiai Intézet eddigi munkájáról. Köszöntöm az intézet igazgatóját, dr. Bencze Lóránt urat, és megkérném, hogy a tájékoztatóját tartsa meg. Parancsoljon!

Prof. Dr. Bencze Lóránt tájékoztatója

PROF. DR. BENCZE LÓRÁNT igazgató (Magyar Nyelvstratégiai Intézet): Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a meghívást. Nem először állok itt a Kulturális bizottság előtt. 1992-94-ben megalapítottam a világ első felsőoktatási romológia tanszékét, majd pedig a cigány-roma óvodapedagógus szakot, a cigány-roma tanító szakot. Az már stratégia volt. Eltelt húsz év. Ha akkor, 1992 táján ezt megvalósítják, attól kezdve valószínűleg ugyanakkora volna a munkanélküliség a roma társadalomban, mint átlagosan Magyarországon. Ez sajnos nem történt meg. Most egy más és talán még ennél is fontosabb, átfogóbb stratégiáról van szó, a Magyar Nyelvstratégiai Intézetről.

Amióta van ember, volt nyelvstratégia. Amióta írott kultúrák vannak, írásban tudunk róla. Esetlegesen kiemelek kettőt: Tiberius császár, aki köztudomású, hogy nem volt éppen egy szende szűz, amikor a szenátusban kiejtette azt a szót a száján, hogy monopólium - ami görög szó -, bocsánatot kért, amiért a latin beszédében, az anyanyelvi beszédében idegen szót mert kiejteni. De hát Rómában kötelező volt a boltokon a latin felirat, mert az volt a köznép nyelve, de miután a lingua franca görög volt, görögül is ki kellett írni - mintha ma azt mondanánk, hogy angolul volna.

Nyelvstratégiai intézetek már vannak Európában, újólag is, és nálunk ez az első. Na most, ami mintáink vannak, és magyarul hozzáférhetőek, kérem, nem követhetőek. Franciaország nagyhatalom - tilos angol szót használni hivatalos francia szövegben *(Dr. Hoffmann Rózsa: Nem tartják be.)*, hogy csak egyet mondjak.

Miniszter vezeti, aki a politikai váltáson átívelő feladatot lát el, tehát őt nem váltják le, amikor kormányváltás van. Nem követhető. Észtország nem követhető, mert a lakosság fele orosz. Tehát egészen más nyelvstratégiáról lehet csak szó. Nem követhető más ország sem, Dél-Tirolban robbantással érték el, amit elértek, az anyanyelv használatát. Nálunk egészen másról van szó.

Kérem, ha a stratégia fogalmát a hadtudományból veszem: hosszú távú, nagy ívű, változatlan célok kitűzése, hozzá az eszközök, a hogyanok gondos megválogatása. Nem lehet napi divatos ötletelés. Ugyancsak hadtörténészek szerint a csatát nem a harcmezőn, a csatamezőn nyerik meg, hanem előtte. Mit jelent ez nálunk? Csak röviden vázolom.

Körülbelül ötven éve mintegy 7000 nyelvről beszéltek a világon, ezek között a beszélők számát illetően a magyar a 32. körül volt. Tehát nagyon jól álltunk. Egy 2-3 évvel ezelőtti felmérés 6000-re tette a világ nyelveit, a magyart a 62. helyre a beszélők számát illetően - még ez is nagyon jó. A napokban szereztem be egy szakkönyvet, most jelent meg (*Felmutatja.*), ez már 5000 nyelvről beszél. A magyar kutatások szerint száz év múlva 250 nyelv marad talpon - ezek becslések -, eszerint már csak 50. Kéthetente kihal egy nyelv, és mint antropológiai nyelvész nem értem a zöldeket. Én nagyon sajnálom, ha egy növény vagy állatfaj kiveszik, de ennél összehasonlíthatatlanul rettenetesebb a kéthetente kihaló nyelv, amikor az emberiség kultúrája, gondolkodásmódja szegényedik. A magyarnál erről nincs szó, nem kell félnünk, nem ezért van a Nyelvstratégiai Intézet, de igenis, miután stratégiáról van szó, száz évre előre kell gondolkodnunk. Engem megmosolyognak, hogy 75 évesen hogy merek így gondolkodni. Nem leszek itt száz év múlva, de most kell elkezdni.

A társadalmi folyamatok gyakran nem lineárisak. Ha feldobunk egy labdát, akkor az lineárisan lassul, megáll, aztán majd lineárisan gyorsulva leesik, ha a légellenállástól eltekintünk. A baktériumok szaporodása meg az atombomba-robbanás, az kérem, exponenciális. Egyetlen neutron elég, és másodpercek töredéke alatt milliárd neutron keletkezik, és felrobban. Tehát arra kell vigyáznunk, hogy a társadalmi folyamatok is olyanok gyakran, hogy mire észrevesszük, már késő, mert észrevétlenül kezdődik.

Tehát megint hangsúlyozom, nincs baj a magyar nyelvvel, de most kell cselekedni, hogy száz év múlva is itt magyarul beszéljenek, és a világon magyarul beszéljenek. A stratégia tehát kidolgozandó, olyan, ami még nem volt a magyar nyelvstratégiát illetően, több éves munkát jelent, tanácsadók bevonását, és széles körű kapcsolatépítést. Az intézet nem hatóság és nem végrehajtó, jöllehet kormányhivatal, mint kormányhivatal, a kormány tanácsadója. De csak azt tudja vállalni, amit tudományos alapokon indít el, tehát tudományos alapokon ad tanácsot a kormánynak, és önök is mint hivatalos szerv, ezért vagyok itt, és szívesen vagyok itt, hogy bármikor rendelkezésükre álljak. De a tudomány maga változik.

Nagyon jól tudják, Galilei érvei nem voltak jók, de neki lett igaza. Aztán az ő elképzeléseit is megdöntötték, a heliocentrikus világkép is megdőlt, most meg már végleg messze vagyunk ezektől, tehát ezekkel is vigyázni kell, a tudomány fejlődik. Éppen ezért az Intézet tudományos vitákba nem bocsátkozik, és tudománytalan vitákba se bocsátkozik. Ezt hagyjuk másokra.

A stratégiára vonatkozó ajánlásainkat itt is szívesen közzéteszem, a kormánynak is átadom, de nem a médiának. Kidolgozás alatt vannak. Fel tudom sorolni, körülbelül 20-21 részstratégiába kezdtünk bele, pedig a létszámunk most igazából 13, illetve 9 - az eredeti terv 20 volt. Ha meggondolással, alaposan kidolgozva, nem elkapkodva elkészül a stratégia, akkor nyilván a kormány dönt, hogy megvalósítja vagy nem valósítja meg, ez már nem a mi feladatunk.

Az intézet 2014-ben már három konferenciát szervezett a témában. Ezt úgy tudtuk elérni, önök tudják, hogy egy tudományos konferenciát legalább két év előkészítés előz meg. Ez azért sikerült, mert szövetkeztünk másokkal. Az első a polgári nevelés, digitális oktatás volt, ez könyvként megjelent, be tudom mutatni *(Felmutatja.)* és szívesen bocsátok példányokat annak rendelkezésére, akit érdekel.

Itt arról van szó, hogy öt éves gyerek még nem tud olvasni, de installálni már tud. A tanár meg nem szól hozzá. Van olyan gyerek, aki nem cipel tíz kilós hátizsákot tankönyvekkel, megegyezett az általános iskolás tanárával, egy pendrive-ot visz be az iskolába. Azon rajta van akár 4-5 év anyaga, házi feladatok megoldásai, csak bedugja és kivetíti, és ez ma már nem túlságosan drága. Ugyanakkor a tanárok meg természetesen a hagyományos értékeket szeretnék átadni, az új technikához meg nem értenek. A gyerekek meg a hagyományos értékeket kellene hogy elsajátítsák, és ez nagyon nem egyszerű.

A másik konferencia volt a Termini Konferencia. Tudjuk, hogy van egy Termini Egyesület, hivatalosan be van jegyezve Magyarországon, amely határon túli nyelvészeket fog össze. Ezt ők rendezték, mi csak besegítettünk.

A harmadik pedig a „clear writing” pontos fogalmazás művészete nemzetközi konferencia, amelyet az EU Fordítási Főigazgatóságával, tehát Brüsszellel, Luxemburggal és Strasbourggal együtt rendeztünk. Hihetetlen munka folyik, nyelvújítás. Kérem, tessék elképzelni, több tízezer oldalt fordítanak le magyarra évente, olyan fogalmakat, amelyek eddig nem léteztek.

Egy szélsőséges példám. Egy görög anyanyelvű brüsszeli hivatalnoknak kiadják a feladatot, hogy egy német jogi rendszert ültessen át angolra, ami nem létezik angolul, és utána majd ezt kell magyarra fordítani. Hihetetlen munka, rendkívül tehetséges fiatal társaság dolgozik, nem sokat tudunk róla itthon.

Az Intézet részéről nem ez az első tájékoztatás, amit tartok. Többet tartottam Berlinben közvetve, Anyanyelvápolók Szövetségében és sok helyen. Amikor a magyar kormány megalapította ezt az Intézetet, akkor valójában nem magától szedte az elgondolást. Évek óta, évtizedek óta folynak a viták. Az elmúlt három-négy évben ötven nyelvész adott be a kormánynak körülbelül 50-60 oldalas iratot, hogy legyen nyelvstratégia. Ezek között öt akadémikus nyelvész is volt, aztán más nyelvészek is adtak be iratokat, ebből aztán lett némi kalamajka, és egyáltalán, amit most mi csinálunk egy év alatt - három napja kaptam kezembe ezt a német, illetve osztrák könyvet, ellopta, amit csinálunk. Nem is tud magyarul, azt se tudja, hogy vagyunk.

Tehát benne van a levegőben. A kormány csak teljesítette a nyelvészek kérését, ami megjelent a kormányrendeletben márciusban, az valójában elhangzott Kiss Jenő akadémikus előadásában 2012-ben már. Ő jelentette ki, hogy a kormány dolga, az állam dolga, állami pénzen kell működtetni, önálló intézmény lehet, és mi legyen a feladata, és így tovább, és lényegében azt csináljuk. Ugyanakkor megfelel az Alaptörvénynek is. Idézem az Alaptörvényt, önök biztos tudják, de hadd idézzem fel. „Vállaljuk, hogy örökségünket, egyedülálló nyelvünket ápoljuk, megóvjuk.” Ahogy említettem, ez nemcsak magyar kérdés, benne van a levegőben. Maguk az angolok beszélnek murder languages-ról, tehát gyilkos nyelvekről, az övék is ilyen, kiirtja a nyelveket.

Itt nemcsak egyszerűen a nyelvről van szó. A nyelvünk az egyedülálló kapcsolatteremtő az emberi fajnál az állatvilágban, és ez nagyon fontos. Most százmilliót áldozunk egy börtöncellára, de ha a nyelvstratégiára áldoznánk 400 milliót évente, akkor nem négyvel kevesebb cella kellene, hanem negyvennel, mert akkor olyan lenne a társadalomnak ez a rétege is, mint önök - bocsánat -, akik nem konyhakéssel, kisbaltával és Kalasnyikovval intézik el a problémáikat, hanem a nyelven keresztül, vitával.

Azt kell mondanom durván, vegyék tudomásul, az önök politikai kultúrája magas. Ne higgyenek a sajtónak! A Magyar Országgyűlés politikai kultúrája magas. Mindent beszéddel, vitával intézünk el, és nem erőszakkal. Tessék megnézni, a világ legudvariasabb népe a japánok, majdnem évente összeverekednek a parlamentben.

Tehát benne van a levegőben, igenis nagyon fontos. John Maynard Keynest idézem, a világ legnagyobb Nobel-díjas közgazdászát, aki nem magyar és nem nyelvész, ha úgy tetszik. Negyvenöt körül írta: „Nincs messze az a nap, amelyen többé már nem kitüntetetten foglalkoznak a gazdasági problémákkal. Ehelyett a szív küzdőterére megyünk, mindig újra valós nehézségeink felé fordulunk, az élet és az emberi kapcsolatok problémáihoz, a teremtés, a viselkedés, a vallás problémáihoz.”

Einsteinnek ezzel azonos aggodalmát is olvasom: „Attól a naptól félek, amikor a technológia meg fogja haladni az emberi kapcsolatokat. Akkor a világnak idióta generációja lesz.” Erről van szó. A nyelv az, amin keresztül meg tudjuk tartani emberségünket. Tehát közvetlen gazdasági, közvetlen társadalmi haszna lesz, ha a nyelvstratégiát kidolgozzuk. Hozzájárulunk az oktatás-nevelés alakulásához, az egész társadalomnak egy emelkedő irányzatához.

Köszönöm a figyelmet. Ha gondolják, kérdést tegyenek fel. Órákig tudnék beszélni, hogy mi történt eddig, és az elmúlt negyven-ötven évben vagy elmúlt egy-két évben mi történt a nagyvilágban és itthon. Magam tanulmányoztam ezeket Walesben, Skóciában, Írországból és most itthon. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Pósan alelnök úr jelzi hozzászólási szándékát. Parancsoljon!

Kérdések, hozzászólások

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Köszönöm a beszámolót is. Én örülök, hogy van ez az intézet. Először én ezzel is kezdeném a kérdésemet, hogy hogyan viszonyul az intézet az Akadémia illetékes részéhez. Akadémián belül is van nyelvtudományos kutatásokkal foglalkozó osztály. Tehát ezért kérdezem, hogy itt mi a kapcsolat.

Annál is inkább, mert elmondta ön, hogy tudományos vitákba az Intézet nem kíván bocsátkozni. Ez így szépen hangzik, csak nem tudom, a gyakorlatban hogyan lehet megvalósítani, ha mégis nyelvstratégiával foglalatalkodik, akkor - csak jól értem-e, ezért teszem fel a kérdést. Akkor ez úgy képzelhető el, hogy az Akadémia elvi, szakmai iránymutatásai, ha úgy tetszik, a cölöpök leverésének keretein belül maradnak, amikor nyelvstratégiai gondolkodást és ehhez kapcsolódó cselekvést megfogalmazzák, vagy pedig ettől elválik? Ha ettől elválik, akkor nehéz függetleníteni magukat tudományos vitáktól, ha meg ezen belül maradnak, akkor ebből a szempontból, ha jól értem, az Akadémia a zászlóshajó, és akkor azt kell követni. De lehet, hogy rosszul értem, majd nyilván megválaszolja, csak ezt nem tudtam értelmezni a magam számára.

A másik, amit szeretnék megjegyezni, hogy a nyelvnek az alakulását, fejlődését, változását nehéz a szó jó értelmében vagy rossz értelmében egyaránt modellezni és sok esetben befolyásolni. Nem állítom, hogy lehetetlen. Ha a nyelvújításra gondolok, akkor azt látjuk, hogy jó néhány akkori sikeres szóalkotás jól meghonosodott a nyelvünkben, de ha megnézzük csak a XIX. századi magyar irodalom kiváló alkotóit, akkor azt látjuk, hogy a regényeik tele vannak latin, német és francia szavakkal, ha Jókaira vagy Mikszáthra gondolunk, mert az akkori nyelvben, az akkori olvasóközönség számára ez egy ismert dolog volt, következésképpen szervesen használták.

Ma is sokszor a nyelvben használunk olyan szavakat, amikor mindenki érzi, tudja, hogy idegen eredetű, de annyira beépült sokszor - akár csak az informatika révén is - a köznyelvi használatba, hogy nehéz ezeket már úgy helyettesíteni valamilyen magyar szóalkotással, hogy az természetesnek tűnjön. Sok esetben inkább az lesz a nehézkes, a nyakatekert. Tehát nem tudom, hogy itt mi a jó megoldás. Én azt tudom, hogy számos nyelvben próbálkoznak azzal, a franciák is különösen, hogy szóalkotással kiváltsák ezeket az idegen hatásokat, aztán vagy bejön, vagy nem jön be. Mert itt van még egy dolog, amivel nem tudunk mit kezdeni, de tényszerűen létezik: az sms-nyelv. Valljuk be őszintén, ennél borzasztóbb a nyelvi igényesség szempontjából nincs, de ettől függetlenül van, és tömeges, és ebből következően hat. Ezzel lehet-e valamit kezdeni vagy sem? Én itt most kétkedő vagyok, de nyilván önök találkoznak ezzel a jelenséggel.

Még egy utolsó megjegyzést, ha szabad, de ezt már csak az advocatus diaboliaként teszem: a Tiberius császárral kapcsolatos megjegyzést szeretném pontosítani. A Római Birodalomban a görög hivatalos nyelv volt a latin mellett, tehát ott legfeljebb az lehetett a probléma jó néhány derék római közszereplőnél, hogy nem tudott jól görögül. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Hoffmann Rózsa, parancsoljon!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP), a bizottság alelnöke: Én is megköszönöm a professzor úrnak az üdítő beszámolóját. Jó dolog képviselőként ilyen igényes beszámolókkal szembesülni, amelyeknek a politikai vonzata csak nagyon áttételes.

Engem az érdekelne - bár mintha megütötte volna a fületem egy kétéves terminus -, hogy mikorra tervezik, hogy elkészül egy olyan nyelvstratégia, amit közszemlére lehet bocsátani.

Addig is azt az észrevételét nagy együttérzéssel és egyetértően hallottam, hogy a médiával nem akarnak a stratégia szakmai vagy egyéb részletkérdéseiről tárgyalni, viszont azt nagyon jónak találnám, ha a médiába jobban bekerülne nem a nyelvstratégia, hanem a nyelvhasználat, a nyelvünk fontossága, mindaz, amit a professzor úr itt most elmondott, és aminek a fontosságáról különösebben talán nem is szükséges bennünket győzködni, mert egyetértéssel hallgattuk.

Az utolsó megjegyzésem is idetartozik, csak nem közvetlenül: a nyelvhasználat nemcsak a határainkon belül érvényes, hanem a határainkon túl is, sőt a legtágabb földrészekben. Én az Európai Tanácsban kaptam egy olyan jelentéstevői - idegen szóval: riportéri - feladatot, hogy körülbelül két éven belül dolgozzak ki, és ez majd az Európai Tanács plénuma elé kerül, egy olyan jelentést, amely a kisebbségi és regionális nyelvek segítéséről szól Közép- és Kelet-Európában. Nagyon szívesen venném, ha a professzor úrral erről a témáról szűkebben konzultálhatnánk. Úgy érzem, hogy amit e téren egymásnak segíteni tudunk, az a nyelvstratégia szempontjából is jó lenne, és európai szintésre lehetne vinni egy kicsit megint a magyar nyelv témáját. Tisztelettel kérem, hogy keressen meg engem ez ügyben. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük. Vinnai Győző, parancsoljon!

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök asszony. Szeretném megköszönni a magam nevében is a professzor úr beszámolóját vagy tájékoztatóját, ami számomra egyértelművé tette, hogy nyelvstratégiára szükség van, égetően szükség van - hogy ezt a jelzőt használjam -, és Nyelvstratégiai Intézetre is.

Én azt gondolom - magam a polgári foglalkozásomat tekintve történész vagyok -, hogy a XIX. század első felében, de akár a második felében is, de maradjunk a reformkornál, az első felében a társadalmi folyamatok a nyelvújítással is összefüggtek. Nem tudom, a professzor úr ezt hogyan látja, hogy valójában a nyelv egy megtartó erőt jelentett, a kifejezés, az, hogy anyanyelven fejezünk ki dolgokat, és a nyelvújító mozgalmak. Voltak, amelyek nem maradtak meg, de voltak, amelyek szervesen beépültek a magyar nyelvbe; a XIX. század első felének nyelvújító mozgalmaira utalok. Ezek valahogy a nemzet - nem akarok ilyen nagy szavakat használni, de - továbbélésének vagy polgári átalakulásának is a formáit jelentették.

Én két kérdést szeretnék feltenni. Az egyik a vesszőparipám: a nyelvhelyességi kérdés. Tudom, hogy nyelvstratégiáról beszélünk, de nagyon fontosnak tartom, hogy a magyar nyelvet tisztán használjuk, és a gyerekeinknek is úgy tanítsuk meg. Mindig probléma ez, hogy a nyelvtani szabályokat, a nyelvhelyességet hogyan sajátítják el a gyerekeink, mert ha akkor nem sajátítják el, akkor nyelvhelyességi szempontból nem használják jól a magyar nyelvet.

A másik pedig, amit a professzor úr említett a hagyományos értékekről a nyelv tanításánál és az új irányokról. Ezt a kapcsolatot hogyan látja, mennyire rombolja a magyar nyelvet - nem tudom, hogy jó-e ez a kifejezés -, vagy mennyire tartja meg a magyar nyelvet, ha nem használunk idegen kifejezéseket a magyar nyelvben?

Én azt gondolom, hogy a hagyományos értékek és az új irányok jelen vannak a magyar nyelvben, de a magyar nyelv nem egy gyilkos nyelv, ha jól értettem, mert a nagy nyelvek azok, a magyar nyelv pedig igyekszik megtartani a korábbi értékeit. Kíváncsian várom erről a professzor úr véleményét.

ELNÖK: Köszönjük. Szabó Szabolcs, parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Igazából csak a jegyzőkönyv kedvéért két dolgot szeretnék mondani, hogy benne legyen. Egyrészt: a magam és a pártom részéről természetesen nagyon fontosnak tartom az anyanyelvünk ápolását.

A második pedig, amit szeretnék a jegyzőkönyvben rögzíttetni, az, hogy én magam igyekeztem komolyan venni ezt a napirendi pontot, beszéltem az akadémiai életpályán eléggé előrehaladt nyelvészekkel, mint egyszerű TTK-s próbáltam megérteni a probléma lényegét, kutatóként is egy kicsit átlátni egy másik szakterület sajátosságait, és őszintén szólva én is nagyon sok kérdést összeírtam, de ezeket inkább nem tenném fel, mert a magam részéről azt gondolom, hogy ez egy komolytalan dolog ebben a formában, és nincs is értelme feltennem ezeket. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Más képviselői hozzászólás? *(Nincs jelentkező.)* Én még tennék fel kérdéseket.

A kormányrendelet, ami létrehozta a Nyelvstratégiai Intézetet, felsorolja pontokba szedve, hogy milyen feladatai lennének ennek az intézetnek. Ebből néhányat kiemelnék, illetve érdeklődnék, hogy ezzel kapcsolatban milyen munka indult el, vagy tervezik-e ezt elindítani.

Egyrészt a tudományos utánpótlás szempontjából rendkívül fontos lenne nyelvész doktoranduszok foglalkoztatása, amit a 6. pontban olvashatunk. Milyen pályázatokat írtak ki, vagy megbízási rendszerben hogyan foglalkoztatják őket? Ezzel kapcsolatos a különböző szaknyelvek tudatos fejlesztésének a koordinálása, tehát a terminológiáknak - itt főleg a természettudományos területre gondolok, illetve az informatikára nyilvánvalóan, ott érezhető elsősorban az angol nyelvnek a térhódítása.

A nyelvi kisebbségvédelem, amit itt Hoffmann Rózsa alelnök asszony is említett, ez is szerepel ebben a kormányrendeletben, illetve a szakértői állásfoglalások készítése nyelvpolitikai kérdésekben a közigazgatás és a közmédia számára is. Ezt is kérdezném, hogy készítették-e ilyeneket.

Nagyon fontosnak tartom a 13-as pontot ebben a kormányrendeletben, ami a feladatok között utolsóként említi meg a szakmai együttműködést, illetve a társadalmiasítást az egész Intézet működésének. Tehát a különböző szervezetekkel, felsőoktatási intézményekkel történő együttműködések, nyári kurzusok, nyári egyetemek szervezése, táborok szervezése. Kérdezem, hogy e tekintetben milyen lépéseket tettek. Tehát felhívások, pályázatok, programok, iskolai rendezvények, világháló akár aktív használata. Illetve a civil kezdeményezésekkel milyen a kapcsolata a Nyelvstratégiai Intézetnek, például a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága, az Anyanyelvápolók Szövetsége vagy a magyar nyelvstratégiai kutatócsoport, ezekkel felvették-e a kapcsolatot, illetve tervezik-e, hogy ezt megteszik?

Még egy nagyon fontos aspektusra szeretném felhívni a figyelmet, ami nemcsak szűk érdelemben vett nyelvi kérdés, hanem nemzetstratégiai kérdés is, ez pedig az elvándorolt magyarok ügye.

Magyarországon a XX. század történelmi változásai miatt nagyon sokan vándoroltak el, emigráltak külföldre, és az elmúlt években is több százezerre tehető azon magyarok száma, akik legalábbis munkavállalás céljából hosszabb-rövidebb ideig külföldre kényszerülnek. Nekik egy részük már ott alapít családot, és a következő generációk az ottani oktatási intézményekbe járnak.

Látjuk azt sokan, akár az '56-os emigránsok leszármazottai között, hogy mennyiben sikerült hazahozni, visszakapcsolni őket a magyarság életébe, és úgy gondolom, hogy rendkívüli jelentősége van az ő megtartásuk szempontjából a magyar nyelvnek, illetve annak, hogy őket sikerüljön ezzel a kapoccsal is Magyarországhoz kötni. Kérdezem azt, hogy ezzel kapcsolatban vannak-e terveik, illetve milyen lépések történtek eddig e tekintetben.

Ennyit szerettem volna kérdésként feltenni. Van-e más hozzászólási szándék a bizottsági tagok részéről? (*Senki sem jelentkezik.*) Nem látok jelzést.

Parancsoljon, igazgató úr! Megadom a lehetőséget a válaszra.

Prof. Dr. Bencze Lóránt válaszai

PROF. DR. BENCZE LÓRÁNT igazgató (Magyar Nyelvstratégiai Intézet):
Köszönöm. Tudom, hogy lingua franca volt említettem a római birodalomban. De azért a cenzor Cato-ra is gondoljunk, aki a görög filozófus küldöttséget igyekezett eltávolítani Rómából, mert veszélyeztetve érezte a római értékeket.

Az intézet egyik feladata egy hálózatépítés, hogy olyan tanácsot adjon a kormánynak, amit jónak lát, akkor azt a kormány tovább támogassa, illetve rengeteg az átfedés, tehát egymást ne oltuk ki, amikor valamit csinálunk, hanem ellenkezőleg, segítsük egymást. Tehát egy hálózatot épít ki, már épült is.

A legelső volt, amikor 2-án átvettem a kinevezésemet, azonnal felhívtam a Nyelvtudományi Intézet igazgatóját. Nem volt otthon, de jó néven vette, és máris elkezdtünk együtt dolgozni, és segített is. Nehéz félreértéseket kellett tisztázni, hogy ez nem egy új Nyelvtudományi Intézet, ahogy említettem. Tehát a Nyelvtudományi Intézet igazgatójának a kormány nem parancsolhat, de nekem parancsolhat. Azt mondtam, hogy tudománytalan dolgot nem fogok művelni, de egyébként megmondhatja, hogy mit csináljak.

Az MTA-ban három előadást tartottam már. Az alelnök az elsónél azt mondta, hogy kihúztad a méregfogát. Nem értettem a problémákat, most sem. Ha egyszer

ötven nyelvész ad be a kormánynak valamit, hogy legyen Nyelvstratégiai Intézet, akkor hogy lehet, hogy ők nem tudnak róla? De ez ilyen, emberek vagyunk.

Tehát hármat tartottam. Mindegyik gyümölcsöző volt végül is. Azonkívül az új elnöknel tiszteletemet tettem rögtön, amikor lehetett és ő ráért, az Akadémia elnökénél. Aztán az első osztálynak is most új elnöke van, akivel régi jó kapcsolatban vagyok, Kertész András fiatal, rendkívül tehetséges akadémikus. Tehát már ő hozzátartozik a tanácsadó testületünkhöz. Állandó meghívott, de miután ő egy külön nagy intézmény, nem fizetünk neki ezért, de mindenről fogjuk tájékoztatni és fog jönni.

Változás. Ez a probléma. Ahogy a társadalomban jó egy ökológiai gondolkodást valamennyire analógiaként vezetni, ugyanez vonatkozik a nyelvre is. Tehát meg nem lehet állni. Azok a nyelvek, amelyek nem változnak, azok a holt nyelvek. A magyar nyelv folyton változott. Egy másik kérdésre is felelek közben. Nemcsak a XIX. században volt nyelvújítás. A XI. századról már tudunk, de valószínűleg előtte is volt. Az ótörök hatás a magyar nyelvet a VII. század előtt érte. Az már egy nyelvújítás volt, testrészeink is vannak, ami mindig alapnyelvi szó. Azonkívül a magyar nyelvben a keresztény teológiai szókincsréteg első rétege, és a mezőgazdasági első rétege ótörök. Nem valószínű, hogy a X. században - VII. század előtti - idejöttek a szláv meg más hittérítők, és kiválogatták az ótörök szavakat, ilyen nincsen. Csak nem tudunk róla, hogy hogy történt.

Tehát a nyelvújítás folytonos a magyar nyelvben, a változás folytonos. A XI. században egy óriási nyelvújítás kezdődött el, a XII. században is és végig is, hiszen a latin kultúrához kezdtünk erősebben hozzátartozni, és nem a göröghöz, mint korábban. Tehát azért mondom, hogy ez mind azóta van, csak ez feltűnő.

A magyar nyelvben, ahogy említettem, ma mindent ki lehet fejezni, amit ki kell fejezni. Nincs ez minden nyelvben, és ezért halnak ki, vagy visszaszorulnak családi használatra. Azért ettől lehet félni.

Tehát a változás és a meglévő között, a hagyomány és az újdonság között meg kell találni az egyensúlyt. Ahogy Eötvös József mondta, hogy míg egyik lábunkat helyben hagyjuk, a másikkal előremozdulunk, csak így lehet járni-kelni. Ha kettővel mozdulunk, abból baj lesz, esés lesz, ha helyben maradunk, az meg a kihalás. De Konrad Lorenz is ezt mondta, hogy a társadalomban fontos az, bármennyire is változnak az élőlények, a hagyomány nagyon fontos marad mindig. Tehát ezt kell megtalálni. És miután ma gyorsabbak a változások, mint valaha, ezért van szükség tudatosabb nyelvstratégiára. Tudatos volt már a XIX. században is, még ha hibáztak is mai szemmel nézve természetesen.

Az sms-nyelvvvel kapcsolatosan. Ennek már van nagy szakirodalma. Azt tudom mondani stratégiai szempontból, miután olyan gyorsak a technikai változások, egy csomó el fog tűnni, tehát nem érdemes vele vesződni. Azt kell megnézni, ami váratlan, maradandó, és ott kell magyarítani, mert ha az infotechnológia nem lesz magyarul, akkor leszünk kitéve a kihalásnak száz év múlva.

Már egy infotechnológiai lexikont az Intézet pénzelt, amire nem volt pénz, csak elkezdtek dolgozni. Ezeket fel tudom olvasni. Most már közben felelek az elnök asszonynak is részben. Körülbelül 24 pontban foglaltam össze magunknak elsősorban, hogy mi az, amibe belefogtunk, vagy amit el kell hamarosan kezdeni, a stratégia részei. Ezeket elnök asszony rendelkezésére bocsátom, megint nem a sajtónak. Nem titkos, de kár beszélni róla, amíg meg nem valósítottuk. Van, amit már megvalósítottunk belőle. Tehát van egy listám, hogy mit csináltunk eddig, és ebben benne van részben már, hogy mi az, ami még hiányzik, és mi az, ami már megvan.

Az MTVA vezérigazgatójával felvettem a kapcsolatot már hónapokkal ezelőtt a médiát illetően. Itt nagyon sok teendőnk van. Megint nem arról van szó, hogy

rendőrségként fellépünk, ez nálunk nem megy. Azt azonban hosszú távú célként ki lehetne vagy ki kell tűzni, hogy a média nyelve egy norma legyen, hiszen azon nevelődtek a gyerekek, sokkal inkább, mint az iskolában vagy a szülőknél gyakran. Tehát ezt azért el kell érni.

A határon túli nyelvészet, említettem már, bőven benne van a stratégiában, az egy különleges helyzet. Úgy kell segítenünk nekik - jártam Kolozsvárott, jártam Nagyváradon azóta, korábban tanítottam pozsonyi egyetemen. Tehát úgy akarunk nekik segíteni, ahogy nekik jó, és nem úgy, ahogy mi innen, íróasztal mellől gondoljuk. Ez a legnagyobb problémája. Felróják, hogy most már van bizonyos szabadságuk, és nem élnek vele sem ők, sem mi, az ő szabadságukkal. Ilyen például a tankönyvkérdés. Tehát itt nagyon fontos tanácsot kell adnia az Intézetnek tankönyvírásban. Lehetséges egységes tankönyv a magyar nyelvtankönyv például a Kárpát-medencében úgy, hogy Felvidéken, Erdélyben, Délvidéken, bárhol a saját problémájukat is hozzá tudják tenni. Ez ma már elektronikusan nem probléma. Az sms-nyelv tehát valószínűleg ki fog halni.

Ami meg nem hal ki, kérem, csodálatos. Figyeltem hogy beszél fülbevalós, tetovált 18 év körüli fiatalember mobiltelefonon. Csodálatos. Benne vannak az új szavak, de benne van a régi. Csodálatosan ötvöződik. Tehát megint nem mondom, hogy baj van.

A kisebbséget illetően az egy külön probléma, én szívesen állok Hoffmann Rózsa tanárnő, illetőleg képviselő asszony rendelkezésére. Vele egy bajom van: amikor valaha én hívtam, hogy legyen a tanár az intézetben, ahol én voltam, ő nem jött el. (*Derűltség.*) De nyilván azért hívtam, mert becsültem.

Ahogy említettem, hangsúlyozom, a stratégia hosszú távú, ezért nem akarok kirukkolni naponta a média felé, tehát teljesen megértem, hogy a társadalmat érdekli, hogy mi a Nyelvstratégiai Intézet, és több interjút adtam - mind tisztességes volt, amit leírtak, csak éppen a lényeg nem volt benne. Én két órát beszéltem, megjelent belőle néhány hasáb, de a lényege kimaradt. Mind okos, amit leírtak, és el tudom fogadni, és mondom, jó lett a véleményem az újságírókról, de nem jött ki a lényeg.

A nyelvhelyesség: kérem, a mai nyelvésznek, nyelvtudósnak ilyen nincs, hogy helyes vagy helytelen. De az intézet, mondtuk, hogy tudományos alapokon, de nem nyelvtudományi intézet, úgy mondanám, hogy a viselkedésünk, a gondolkodásunk helytelen, és ez csapódik le a nyelvben. Vice versa, oda-vissza. Tehát igenis szerepelni fog, és nem fogom kizárni, de ilyen módon, hogy nagyon fontos.

A hagyományos értékek és az újak rombolása: itt Kodályt Zoltánt hadd idézzem a stratégiánkból, ezt is át fogom adni az elnök asszonynak: Nem mind kultúra, ami idegen, és nem szükségképpen idegen, ami kultúra. Ezt veszem alapnak a nyelvújításnál is, vagy ami beszivárog, tehát nem feltétlenül minden romboló, de nem feltétlenül minden jó, ami beszivárog, és ez elsősorban nem nyelvi kérdés, hanem társadalmi, de a nyelv kihat erre, és kölcsönösen hatnak egymásra.

A magyar nem gyilkos nyelv, ez egyértelmű, erről nem lehet szó, de meg kellene maradnia, és ez a feladatunk. Ha a tisztelt képviselő úr nyelvészekkel beszélt, elmondtam azt, hogy nagy a katyvasz, mert szerették volna megkaparintani ezt a 130 milliót mások is. Én nem kaparintottam meg, kérem, mert én kizártam magam, és úgy kerültem bele, hogy teljesen elzárkóztam, hogy bármit is tegyek. Végül rám esett a választás, ez így történt, ez az én hibám, nem szóltam bele a veszekedésekbe, szándékosan, mert úgy gondoltam, hogy én már csak nyugdíjas maradok, de aztán nem így történt. Tehát a nyelvészek között, ahogy említettem, vannak tudományos viták. Ezekbe mi nem szólunk bele. Van nyelvész, aki a nyelvhelyességet lebecsüli, semmire se becsüli, van nyelvész, aki isteníti - ezekbe nem szólunk bele. Tudománytalan vitákba se szólunk bele. Kapok leveleket, én udvariasan és szeretettel

megköszönöm a tudománytalan ajánlásokat, többet nem tudok tenni. Nem merem elmondani, mert horror, amiket írnak emberek. Tehát valóban szükség lesz rá, hogy a Nyelvstratégiai Intézet valahogy kilépjen a társadalom elé, de ahhoz idő kell.

Elkészült a honlapunk is, én tartottam vissza mindmáig, de a napokban megjelenik. Volt egy esztétikai problémám, és volt egy olyan, hogy azt mondtam, hogy nem ötletelünk. A sajtó azt követeli, hogy mindennap valami botrányosat hozzunk elő. Erre nem vagyok hajlandó, mert ehhez idő kell, és folyamatosan dolgozunk rajta, ezért mondtam, hogy a listám itt van, és szívesen átadom, bárki megnézheti, csak ne adja a sajtónak, mert még nem tartunk ott.

Elnök asszony, több doktoranduszt már foglalkoztatunk, nem pályázattal, mert annyi pénzünk nem volt, hogy sok befusson, olyan doktoranduszokat, akiknek a munkássága csatlakozhat ehhez a kérdéshez. Például volt olyan, aki Trianon nyelvi metaforáit elemezte, ez nagyon fontos hosszú távon, hogy ez miért így történt, hogyan történt, ennek a feldolgozása nemcsak történettudományi kérdés, hanem egy nyelvi kérdés is, hogy hogyan közelítjük meg ezeket. Tehát ilyenek voltak, ezeknek a listája megvan, ezt is oda tudom adni.

A szaknyelveket illetően: azonnal megkerestek orvosok, mérnökök, szabványügyi hivatal, tehát ez beindult. Van rengeteg ütköző vélemény az orvosok között is, hogy nem kell magyarítani, kell magyarítani, velük már tárgyaltam és beszéltem, hogy mit lehet tenni. Itt is vannak szélsőségek. Valahol meg kell találnunk azt, hogy úgy szóljunk bele, hogy ne rontsunk a helyzeten. Tehát együtt kell dolgoznunk azokkal, akik értenek hozzá. Említettem már azt is korábban, hogy nem szeretnék íróasztal mellől intézkedni. Nekem az ötvenes évekből vannak élményeim az íróasztal mellőli budapesti intézkedésekről, amikben embereket kivégeztek, mert íróasztal mellől intézkedtek. Nem óhajtok innen intézkedni, ezért kell a nagy hálózat, ami már épül. A 6 éves gyerektől kezdve mindenkit megkérdezek, tanítókat, tanárokat, mert ők vannak benne, ők tanítják a magyar nyelvet, vagy édesanyák tanítják a nyelvet - igenis azt kell tudnunk, hogy nekik mi a véleményük, és aszerint intézkedni. Tehát együtt kell működnünk nagyon sok emberrel.

Én most csak néhányat felsorolok, a legelejétől kezdve, az Akadémián túl a Balassi Intézetig, a világ magyarságát illetően. Én voltam kiküldöttje az intézetnek, sőt az intézet alapításán is ott voltam mint tanácsadó, csak nem az én tanácsomat fogadták el, de most ez nem érdekes, itt vagyunk most is. Tehát ott is kell profilváltás, megváltoztak a körülmények. Az MMA-val felvettük a kapcsolatot, a Magyar Művészeti Akadémiával, a Magyar Nemzeti Bankkal is, mert a nyelvet is tudnák segíteni, vannak alapítványaik, a Nemzeti Színházzal, a Cambridge-dzsel, a New Brunswickkal már ez adódott, tehát nem utaztam ki, idejött a cambridge-i professzor, és elmondta, hogy ott a magyar könyvtár, kérem, és nincs magyartanár, és nincs hallgató. Ha nincs tanár, akkor persze... Meg kellene nyitni újra, de ez megint nem megy máról holnapra, azért mondtam, hogy nem állok elő vele. Iszonyatos pénzbe kerül, és ki kell dolgozni, hogy hogyan legyen, és újfajta módon, mint eddig, ez a Balassi Intézet dolga, de az ő nyakukba nem varrhatunk olyat, amit velük előtte nem beszéltem meg.

Az egyetemekkel felvettük a kapcsolatot, és elkezdtük. Rengeteg magyar nyelvű tanszék van, mindegyikkel kapcsolatba kell lépniünk. Még csak egy-kettő van, meg akikkel korábban volt kapcsolat, az most is megmaradt, e-mail-kapcsolat. A tanácsadói testületnek, kérem, négy akadémikus az állandó tagja, a többiek pedig professzorok. Mind neves nyelvészek, felsorolhatom őket: Péntek János Kolozsvárról, Kiss Jenő akadémikus az ELTE-ről, É. Kis Katalin, Pázmány és Nyelvtudományi Intézet, Prószéky Gábor, Pázmány, Banczerowski Janus kutató, Gereben Ferenc szociológus, Sipos Lajos - mind nyelvészek. Ők az állandó tagjai, és mindig lesznek

meghívott tagok is. Ilyen Kertész András, az Akadémia I. osztályának elnöke, de ilyen a Nyelvtudományi Intézet igazgatója is, Kenesei professzor.

Elindítottunk egy sorozatot: Nyelvstratégia nálunk és más nemzeteknél. Ugyanis kell tudnunk, hogy mi történt, és füzetekben gondolkodtam. Megint arról van szó, hogy nem nekem kell tudni, vagy kettőnknek-hármunknak, nyelvészeknek, hogy mi a nyelvstratégia, hanem az egész társadalomnak, és ezért füzeteket akarunk indítani. Egyet már ki is fizettünk nagyrészt: Európában a nyelvstratégia 1500-ig, ez már megvan 80 százalékban. Lesz a reformáció és nyelvstratégia a kálvini Európában és Magyarországon, a következő az evangélikus nyelvstratégia és a katolikus reformáció nyelvstratégiája. Ezek már mind folyamatban vannak, még nincs szerződésünk, de felkértem rá tudósokat. A Siketek és Nagyothallók Egyesületével is felvettük a kapcsolatot, ott külön nyelvi probléma van, Kósa Ádám az európai parlamenti képviselő.

Visszatérve arra, hogy mi legyen a magyarsággal, és hogy hogyan legyenek hallgatók ott, ahol még van magyar tanszék Amerikában vagy bárhol: egy nagy dolgot kellene tennünk: online magyarnyelv-oktatást bevezetni, mert azt innen lehet, japánoknak, kínaiaknak, amerikaiaknak, ami olcsóbb, mint egy tanszéket fenntartani, és előkészíteni a magyar nyelv tanulását, hogy legyenek majd hallgatók. Illetve a második, harmadik nemzedék, amelyik már kevésbé tud magyarul, vagy nem is tud, idegen nyelvként megtanulhatja a magyart is. Ez is nagyon fontos volna. Tehát majdnem azt mondanám, nekem van ilyen tapasztalatom, hogy vissza lehet magyarosítani olyan nemzedéket, amelyik nem tud magyarul. Én egyet-kettőt csináltam személyesen, de egy rendszert kell kidolgozni ehhez az egészhez.

Ha nem válaszoltam valamire, akkor elnézést kérek. Próbáltam felírni.

Tudok róla, hogy magyar iskolák alakultak például Bécsben, amióta ez a nagy vándorlás történik. Tehát nagyon fontos volna, hogy ezek hogy működnek vagy másutt hogy működnek.

New Brunswickban is egy egész különleges helyzet van Amerikában. Tehát mindenütt más a helyzet, ahhoz kell alkalmazkodni. Miután az Intézet nem végrehajtó. Akik végrehajtják, egyetemi tanszékek, Balassi Intézet, MTVA és a többiek, azokkal kell tárgyalnunk, mert mi arra nem vagyunk képesek, hogy azt, ami az MTVA feladata, megcsináljuk. Nem a mi dolgunk. De igenis az, hogy őket segítsük, és a Montágh Intézet is van most az MTVA-nál, őket is segítsük, ami azért azon az elven alapul, hogy a nyelv romolhat, és van hibás nyelv. Őket is segítjük. Ilyen tudományos ellentétekbe nem bocsátkozunk, ahogy mondtam, nem foglalunk állást. Nem azért, mert közömbösek vagyunk, hanem, mert nem ez a feladatunk.

Egyetlen tudományos irányzat van, amihez valamelyest erőteljesen ragaszkodom, az antropológiai nyelvészet. A nyelvet a kultúra részének tekintjük. A másik a kognitív nyelvészet, ami azt jelenti, hogy a gondolkodásmód hogy jelenik meg egy-egy nyelven belül, és erre mondtam azt, hogy borzasztó, ahogy az emberiség szegényedik, ha egy nyelv kihal, mert a gondolkodásmódunk szegényedik.

Amerikaiak jöttek rá, hogy az a nagy angol, amely 50 milliós szókinccsel rendelkezik, nem rendelkezik olyan finomságokkal a szókincsében, mint egy-egy indián nyelv, amely a kihalás szélén van. Miért? Mert arra volt nekik szükségük. Az angoloknak arra nem volt szükségük. Ez minden nyelvnél megvan. Tehát nincs magasabb vagy alacsonyabb rendű nyelv, akkor, ha 50 millió szava van, akkor se alacsonyabb, ha 600 szóval érintkezik, csak más kérdés, hogy az megmarad-e. Hatszáz szóval nem fog tudni megmaradni, csak a családi használatban.

Köszönöm szépen. Ha van valami még, amire nem válaszoltam, akkor szívesen válaszolok. És a jövőben is szívesen.

ELNÖK: Köszönjük szépen igazgató úr beszámolóját. Nem szoktunk másodikkörös kérdéseket nyitni, úgyhogy itt befejeznénk a napirendi pontot, és akkor egy másik alkalommal szívesen látjuk önöket. Köszönöm szépen. Ezzel a harmadik napirendi pontot lezárom. Jó munkát kívánok!

Egyebek

A negyedik napirendi pontunk az Egyebek. Kérdezem, hogy van-e valakinek felvetése. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs jelzés.

Az ülés berekesztése

Akkor az Egyebek napirendi pontot és a bizottsági ülést lezárom. Jó munkát kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 12 perc.)

Dúró Dóra
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Morvai Elvira és Horváth Éva Szilvia